

Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw

Koning Albert II-laan 35 bus 30

1030 Brussel

Ondernemingsnummer: 0548.718.607

JAARPLAN 2016

Goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 20 november 2015

HOOFDSTUK I: VOORAFGAANDE TOELICHTING BIJ JAARPLAN 2016

1.1. KWALITEITSCENTRUM VOOR DIAGNOSTIEK: LEGISTIEKE BASIS EN OPERATIONALISERING

Sinds 1 november 2014 is het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw operationeel. De opdrachten van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek zijn legistiek vastgelegd in het decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 21 juni 2013. Op 7 februari 2014 maakte een Besluit van de Vlaamse regering betreffende het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek de effectieve oprichting van het centrum mogelijk. Het centrum is opgericht in een samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en actoren met terreinkennis: het Vlaams Forum voor Diagnostiek in de Psychologische en de Pedagogische begeleiding en Hulpverlening vzw (VFD), en de Vrije-CLB-Koepel vzw in naam van de CLB-centrumnetten. Laurent Bursens, voormalig leidend-ambtenaar van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en voorzitter van de Intersectorale Stuurgroep Diagnostiek en Indicatiestelling, is als natuurlijk persoon medeoprichter. Heden zijn 3 medewerkers tewerkgesteld binnen het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw:

- Julie De Ganck, Doctor in de Psychologie: coördinerend adviseur (voltijds)
- Nathalie Schoupe, Doctor in de Psychologie: wetenschappelijk medewerker (voltijds)
- Lucas Huyskes, BA in International Business & BA in de Wijsbegeerte: administratief en communicatief medewerker (halftijds)

De samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek is geformaliseerd via een beheersovereenkomst. De Raad van Bestuur keurde deze beheersovereenkomst goed op 25 april 2014. Deze beheersovereenkomst geldt voor een periode van 3 jaar. De algemene doelstelling van deze beheersovereenkomst is in eerste instantie het bevorderen van de kwaliteit van diagnostiek, vooral in de sectoren die gevat zijn door de Integrale Jeugdhulp.

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw beoogt de kwaliteit van diagnostiek te bevorderen via de realisatie van volgende resultaatsgebieden:

1. het aanbod van informatie, documentatie en advies aan de overheid en de actoren op het terrein, met bijzondere aandacht voor de klantgerichtheid;
2. de ontwikkeling en bijsturing van protocollen en andere instrumenten voor diagnostiek die wetenschappelijk onderbouwd zijn;
3. de ondersteuning van de implementatie op het terrein van wetenschappelijk onderbouwde protocollen en andere instrumenten voor diagnostiek;
4. de vorming en attestering van personen en instanties die instaan voor de deskundigheidsbevordering op het terrein.

Hoofdstuk II van jaarplan 2016 beschrijft, binnen de contouren van de beheersovereenkomst, de plannen en acties van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek voor de periode januari 2016 - december 2016. Deze plannen en actiepunten dienen gelezen te worden als concrete operationalisering van de visie en de positie van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek vzw.

1.2. ALGEMENE VISIE EN POSITIE VAN HET KWALITEITSCENTRUM VOOR DIAGNOSTIEK VZW

Visie op kwaliteitsvolle diagnostiek

Kwaliteitsvolle diagnostiek is de fundamentele basis voor de realisatie van kwaliteitsvolle zorg. Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek onderschrijft hierbij dat diagnostiek verder gaat dan het louter identificeren van een stoornis, syndroom of beperking bij een persoon met een hulpvraag. Een kwaliteitsvol diagnostisch proces moet leiden tot een diepgaand, gecontextualiseerd, interactieel en holistisch beeld van de persoon die zich aanmeldt met een vraag naar zorg of ondersteuning. Een kwaliteitsvol diagnostisch proces is dus niet louter stoornisgericht en dient verder te gaan dan het classificeren van een problematiek binnen ruimere diagnostische categorieën. Kwaliteitsvolle diagnostiek kenmerkt zich door haar handelingsgericht en ideografisch karakter.

Handelingsgerichte diagnostiek is erop gericht diagnostiek en behandeling te verknopen en geeft op die manier richtlijnen voor het realiseren van kwaliteitsvolle zorg of het verhelpen van een bepaalde problematiek. Daartoe focust men binnen deze benadering niet enkel op pathologische symptomen en stoornissen, maar wordt een holistisch onderzoekskader gehanteerd. Elke casus wordt

hierbij bestudeerd vanuit een zowel biologisch als psychologisch en sociaal perspectief.

De handelingsgerichte diagnostiek sluit nauw aan bij een **ideografische benadering** van diagnostische besluitvorming waarbij elke casus wordt gezien als uniek. Deze benadering gaat ervan uit dat de (medische, psychische,...) conditie en realiteit van een individu wordt beïnvloed door onder andere de individuele beleving en perceptie van de cliënt, de sociale omgeving, en de interactie tussen het individu en de diagnosticus of onderzoeker.

De handelingsgerichte en ideografische benadering vertrekt dan ook vanuit een **maximale betrokkenheid van de cliënt** en zijn sociale context. Dit moet leiden tot een geïndividualiseerd hulpverleningstraject en behandelings- of ondersteuningsplan waarin de cliënt zich herkent en waarbij hij gemotiveerd het ondersteunings- en behandeltraject verder kan doorlopen. Kwaliteitsvolle diagnostiek focust daarbij zowel op de beschikbare draagkracht als de moeilijkheden die door de cliënt en zijn context worden ervaren.

Positie: bevorderen van kwaliteit van diagnostiek door samenwerking met en ondersteuning van alle gebruikers

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek handelt in partnerschap met het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van de Vlaamse overheid om de kwaliteit van diagnostiek in Vlaanderen te verbeteren. Als centrum zijn we ervan overtuigd dat deze kwaliteitsbevordering optimaal kan verwezenlijkt worden door enerzijds in te zetten op een maximale samenwerking met en ondersteuning van *professionele actoren* binnen het diagnostisch veld (i.e., instanties binnen onderwijs, welzijn, volksgezondheid en gezin, testuitgeverijen en verschillende wetenschappelijke onderzoeksinstellingen en verenigingen, diagnostici en clinici) en anderzijds afdoende rekening te houden met de behoeften en ervaringen van de eigenlijke *cliënten binnen het diagnostisch en hulpverleningsproces* (i.e., de persoon met een vraag naar zorg en ondersteuning, en zijn sociale context).

Om dit te realiseren betracht het centrum in Vlaanderen te fungeren als een *bundelend en overkoepelend onderzoeks- en expertisecentrum* dat enerzijds toekomstige onderzoeksprojecten en initiatieven van professionele actoren binnen het diagnostisch veld inventariseert, en anderzijds vragen naar advies en onderzoek betreffende diagnostiek zelf opneemt of delegeert naar een partnerinstantie met expertise ter zake. Het fungeren als overkoepelend centrum en het systematisch inventariseren van onderzoek en relevante initiatieven betreffende diagnostiek moet ertoe leiden dat:

- (i) de beschikbare tijd en middelen voor onderzoek en kwaliteitsbevordering van diagnostiek, van alle relevante actoren binnen het diagnostisch werkveld, efficiënt kunnen worden ingezet;
- (ii) gebruikers van diagnostische instrumenten en protocollen en andere stakeholders eenvoudiger toegang hebben tot relevante informatie, lopend onderzoek en initiatieven betreffende diagnostiek;
- (iii) er een duidelijk inzicht wordt verworven in welke onderzoeksprojecten en initiatieven nog ontwikkeld dienen te worden om een volgehouden kwaliteitsverbetering van diagnostiek in Vlaanderen te kunnen realiseren.

HOOFDSTUK II: REALISEREN VAN DE RESULTAATSGBIEDEN

Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek kadert haar particuliere projecten en plannen -zoals infra beschreven- vanuit een handelingsgerichte en ideografische visie op diagnostiek en ent deze projecten en plannen op een participatieve basis waarbij rekening gehouden wordt met de behoeften en noden van professionals binnen het diagnostisch veld en van de particuliere cliënt met een vraag naar zorg en ondersteuning. Verschillende van deze projecten en plannen zullen gerealiseerd worden over meerdere werkingsjaren heen en worden infra aangeduid met de noemer 'langetermijnperspectief'.

2.1. RESULTAATSGBIED 1: HET AANBOD VAN INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES AAN DE OVERHEID EN DE ACTOREN OP HET TERREIN, MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR DE KLANTGERICHTHEID

- In 2015 startte het centrum een onderzoek op naar de kwaliteit van A-documenten ingediend bij de Intersectorale Toegangspoort voor het verkrijgen van niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Dit onderzoek wordt in 2016 gefinaliseerd (cf. infra). Op basis van dit onderzoek worden aanbevelingen geformuleerd die bruikbaar zijn om de inhoud van de A-documenten en de toegeleverde diagnostische informatie bij te sturen;
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek verleent wetenschappelijk gefundeerd advies aan de overheid met betrekking tot de kwaliteit en bruikbaarheid van de reeds ontwikkelde diagnostische protocollen binnen het domein Jeugdhulp. Meer bepaald zal het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek advies verlenen aangaande de kwaliteit en bruikbaarheid van 1 of meer diagnostische protocollen die reeds in de context van de intersectorale stuurgroep binnen het VAPH ontwikkeld werden. In overleg met het VAPH zal bepaald worden welke protocollen prioritair dienen behandeld te worden;

- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek werkt een communicatieplan uit dat inzet op een maximale introductie en bekendheid van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek bij relevante actoren op het terrein, i.e. verschillende instanties binnen onderwijs, welzijn, volksgezondheid en gezin, testuitgevers en verschillende wetenschappelijke onderzoeksinstituten en professionals die onderzoek voeren en initiatieven ondernemen betreffende diagnostiek. Op die manier beoogt het centrum de functie van overkoepelend en bundelend expertisecentrum (cf. supra) te realiseren. Binnen dit kader zal het centrum de mogelijkheden ter ontwikkeling van een kennisdelingsplatform (onderdeel van de eigen website) verkennen waarbinnen alle onderzoeksprojecten en initiatieven betreffende diagnostiek kunnen worden geïnventariseerd en geraadpleegd (langetermijnperspectief);
- In het kader van haar permanente vorming neemt het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek selectief deel aan congressen, conferenties en studiedagen. Het centrum ziet erop toe dat er telkens een verslag wordt opgemaakt dat gedeeld wordt met de relevante actoren op het terrein;
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek ziet erop toe dat de relevante informatie steeds doorstroomt naar het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en naar het werkveld;
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek speelt een adviserende rol bij de voorbereiding en vormgeving van Vlaams beleid inzake diagnostiek, in elk geval met betrekking tot de inschaling van zorgzwaarte bij minderjarigen met een beperking (ZZI-18, zie infra). Bijkomend informeert het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek de Vlaamse overheid betreffende de wijze waarop professionals binnen het diagnostisch veld kwaliteitsvolle diagnostiek definiëren en implementeren (in kaart brengen van de Vlaamse stand van zaken, zie vragenlijstonderzoek infra) en welke initiatieven nog dienen ondernomen te worden om een kwaliteitsverbetering van diagnostiek blijvend te stimuleren.

Het jaarverslag zal volgende gegevens terugkoppelen:

- een synthese van de afgeleverde adviezen;
- een beschrijving van het afgelegde communicatietraject inzake de introductie van het centrum bij relevante actoren in het diagnostisch werkveld en de ontwikkeling van een kennisdelingsplatform;
- een overzicht van de bijgewoonde congressen, conferenties en studiedagen.

2.2. RESULTAATSGBIED 2: DE ONTWIKKELING EN BIJSTURING VAN PROTOCOLLEN EN ANDERE INSTRUMENTEN VOOR DIAGNOSTIEK DIE WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD ZIJN

- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek finaliseert het onderzoek ter evaluatie van de kwaliteit (sterkte-zwakte analyse) van de ingeleverde A-documenten, om in functie daarvan gerichte verbetertrajecten te realiseren;
- Het Kwaliteitscentrum bereidt een kwalitatief belevingsonderzoek voor waarin de geleefde ervaring van hulpvragers (i.e., de cliënt met een vraag naar zorg of hulp) met het diagnostisch proces en diagnostische verslaggeving in kaart wordt gebracht (langetermijnperspectief);
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek staat, via de participatie in de stuurgroepvergaderingen, mee in voor de verdere opvolging van de eerste fase van het onderzoek 'Inventaris van een itempool voor de ontwikkeling van een Vlaamse schaal voor adaptief gedrag' van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het onderzoek wordt geleid door prof.dr. Ilse Noens (KU Leuven);
- Op basis van een continue opvolging van wetenschappelijke literatuur omtrent diagnostiek onderwerpt het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek reeds ontwikkelde protocollen en instrumenten aan een kritische evaluatie en stuurt deze zo nodig bij. In het bijzonder volgt het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek het onderzoek ter ontwikkeling van het zorgzwaarte-instrument voor minderjarigen met een beperking (ZZI-18) verder op, via een participatie in de stuurgroep. De ontwikkeling van dit instrument wordt geleid door de studiecél van het VAPH;
- Het centrum volgt het onderzoek 'Dia-Land: Behoeftte aan diagnostiek bij kinderen en volwassenen met een beperking' van het Oriëntatiecentrum Gouverneur Kinsbergen en de Universiteit Antwerpen verder op. Het Kwaliteitscentrum neemt binnen dit onderzoek een adviserende rol op via een participatie aan de stuurgroep van het onderzoek.
- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek legt, in samenwerking met relevante partners, de eerste bouwstenen voor de ontwikkeling van een dynamisch kader voor de beschrijving en evaluatie van diagnostische instrumenten. In het bijzonder wordt gestart met de studie van Europese standaarden inzake wetenschappelijk verantwoord testgebruik (bijvoorbeeld het Test Review Model van de European Federation of Psychologists' Associations - EFPA) en een eerste vertaling van de meest relevante Europese richtlijnen betreffende normering, validiteit en betrouwbaarheid naar de Vlaamse context (langetermijnperspectief);

- Het Kwaliteitsonderzoek voor Diagnostiek voert een vragenlijstonderzoek uit waarbij in kaart gebracht wordt hoe professionals kwaliteitsvolle diagnostiek definiëren en implementeren, en vanuit welk paradigma of denkkader diagnostische besluitvorming wordt gevoerd.

Het jaarverslag zal volgende gegevens terugkoppelen:

- een synthese van de onderzoeksresultaten volgend uit het onderzoek naar de kwaliteit van aangeleverde A-documenten;
- een beschrijving van de aanpak van het belevingsonderzoek bij hulpvragers;
- een beschrijving van de wijze waarop en de frequentie waarmee geparticipeerd werd in stuur- en expertengroepen gerelateerd aan de diverse onderzoeken (i.e., onderzoek aangaande de ontwikkeling van een instrument voor inschalen zorgzwaarte en adaptief gedrag bij minderjarigen, onderzoek naar de behoefte aan diagnostiek bij kinderen en volwassenen met een beperking) waarbinnen het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een adviserende rol opneemt;
- een synthese van de resultaten volgend uit de onderzoeken waarbinnen het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een adviserende rol opneemt;
- een synthese van het afgelegde traject ter ontwikkeling van dynamische richtlijnen voor wetenschappelijk verantwoord testgebruik en –ontwikkeling;
- een synthese van de belangrijkste resultaten uit het vragenlijstonderzoek.

2.3. Resultaatsgebied 3: de ondersteuning van de implementatie op het terrein van wetenschappelijk onderbouwde protocollen en ander instrumenten voor diagnostiek

- Voortbouwend op de kwaliteitsanalyse van het A-document ontwikkelt het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek een feedbackbundel om voldoende kwaliteitsvolle informatie aan te leveren via het A-document;
- Voor deze instrumenten waar het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek zich over heeft kunnen buigen, worden –in samenwerking met verschillende partners- richtlijnen ontwikkeld voor een kwaliteitsvol en correct gebruik ervan in de diagnostische praktijk.

Het jaarverslag zal volgende gegevens terugkoppelen:

- een beschrijving van het ontwikkeld feedbacksysteem;
- een synthese van de inhoud van de richtlijnen ter bevordering van een correcte implementatie van diagnostische instrumenten.

2.4. Resultaatsgebied 4: de vorming en attestering van personen en instanties die instaan voor de deskundigheidsbevordering op het terrein

- Het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek staat in voor de organisatie van een studiedag over hoe het handelingsgericht en ideografisch model in de diagnostische praktijk kan geïmplementeerd worden;

Het jaarverslag zal volgende gegevens terugkoppelen:

- een beschrijving van de inhoud van de studiedag;
- een beschrijving van de bereikte doelgroep;
- een beschrijving van de mate van tevredenheid over de studiedag.

HOOFDSTUK III: FINANCIËN

3.1. Inkomsten 2016

De minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin kent in 2016 een forfaitaire vergoeding toe van € 245 000 pro rata.

3.2. Uitgaven 2016

De uitgaven zijn berekend voor werkingsjaar 2016. Hiervoor heeft het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek zich gebaseerd op het uitgavepatroon van werkingsjaar 2015.

PERSONEELSKOSTEN	€ 179 250
- Loonkost 3 werknemers (salaris, eindejaarspremie, vakantiegeld)	€ 173 401
- Woon – werkverkeer	€ 5849
DIRECTE WERKINGSKOSTEN	€ 33 750
- Ontwikkelen van een aanbod van informatie, documentatie en advies	€ 2000
- Ontwikkelen en bijsturen van protocollen en andere instrumenten voor diagnostiek; belevings- en vragenlijstonderzoek	€ 8000
- Ondersteunen van de implementatie op het terrein van wetenschappelijk onderbouwde protocollen en andere instrumenten voor diagnostiek	€ 2000
- De vorming en attestering van personen en instanties die instaan voor de deskundigheidsbevordering op het terrein	€ 6000
- Ontwikkeling kennisdelingsplatform	€ 1250
- Deelname aan congressen, vorming en studiedagen	€ 3500
- Vergoeding bestuursleden	€ 9300
- Consultancy	€ 1700
INDIRECTE WERKINGSKOSTEN	€ 31 398
- Logistiek en administratie: communicatie, verzendingen, bankkosten, boekhouding	€ 10000
- Huur, energie-, onderhoud- en herstellingskosten kantoor	€ 7451
- Telefoonabonnementen	€ 800
- ICT-onderhoud, domeinnaam, software en statistische programma's, sharepoint beveiliging	€ 8040
- Aanschaf documentatie, wetenschappelijke publicaties, literatuur en tijdschriften	€ 2000
- Mensura	€ 600
- Verzekeringen	€ 1007
- Risico-analyse en welzijnsbevorderig organisatie en hiermee gepaard gaande interne opleiding en training	€ 1500
Totaal kosten	€ 244 398
Reserve	€ 602